

ВОЕННА ОПЕРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ В БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА „АЛТЕЯ“ (EUFOR „ALTHEA“)

На 12 юли 2004 г. Съветът на Европейския съюз прие Съвместно действие за предприемане на военна операция „Алтея“ (EUFOR „Althea“) в Босна и Херцеговина, след прекратяване в края на 2004 г. на ръководената от НАТО операция SFOR, осигуряваща прилагането на Дейтънските споразумения.

„Алтея“ се осъществява под командването на ЕС при използването на способности и средства на НАТО на основата на механизма „Берлин плюс“. Командващ на операцията е заместник-върховният командващ на Въоръжените сили на НАТО в Европа (DSACEUR), генерал Ричард Ширеф (Великобритания), а Командващ силите на EUFOR „Althea“ (COM EUFOR) е генерал-майор Роберт Бригер (Австрия).

На 16 ноември 2011 г., с Резолюция 2019 на Съвета за сигурност на ООН, изпълнителният мандат на EUFOR „Althea“ бе продължен с една година. Очаква се СС на ООН да го поднови и през 2012 г.

До септември 2012 г. основните задачи на EUFOR „Althea“ бяха: поддържане на силно военно присъствие; поддържане на сигурността; информационни операции и изпълнение на остатъчни аспекти по Дейтънските споразумения (събиране на оръжия, управление на въздушното пространство, разминиране и т. н.). Като спомагателни задачи бяха определени: борбата с тероризма; съдействие за реформата на отбранителния сектор на Босна и Херцеговина; преследването на лицата, обвинени във военни престъпления, както и евакуационни операции при нужда.

След извършеното през 2012 г. реконфигуриране на състава на силите на операцията, основните усилия вече са насочени към подготовка на силите за сигурност на Босна и Херцеговина и изграждането на отбранителен капацитет. Намалява се присъствието на терена, но се запазват способностите за наблюдение и анализ на обстановката. Ще бъде поддържан резерв от сили за реагиране, т. нар. междинен резерв (Intermediate Reserve, IR), при необходимост от възстановяване на сигурността. Към настоящия момент (октомври 2012 г.) общата численост на войските на територията на Босна и Херцеговина е около 600 души.

До края на август 2012 г., България участваше в операция „Алтея“ със 109 военнослужещи и заемаше трето място по принос сред държавите-членки на ЕС. От началото на септември 2012 г. (РМС 484/14.06.2012), участието на България в операцията е с до 10 военнослужещи в щаба на операцията и рота с Национален поддържащ елемент до 140 военнослужещи и до 40 единици техника в състава на междинния резерв (IR).

Повече информация за операцията: <http://www.euforbih.org/>